

1974 - 2024

50 χρόνια από την
τουρκική εισβολή

ΚΥΠΡΟΣ

ακόμα υπό κατοχή
ακόμα διαιρεμένη

1974 – 2024

50 χρόνια από την
τουρκική εισβολή

ΚΥΠΡΟΣ

ακόμα υπό κατοχή
ακόμα διαιρεμένη

Τον Ιούλιο του 1974 η Τουρκία εισέβαλε στην Κυπριακή Δημοκρατία, παραβιάζοντας τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις βασικές αρχές του διεθνούς δικαίου. Πέρα από τον απέραντο ανθρώπινο πόνο και τις τεράστιες υλικές απώλειες που προκλήθηκαν, οι οδυνηρές συνέπειες της εισβολής και της επακόλουθης βίαιης διαίρεσης και παράνομης στρατιωτικής κατοχής από την Τουρκία είναι ακόμα αισθητές, αφού:

- Επί 50 συναπτά έτη, η διά της βίας τεχνητή διαίρεση της Κύπρου και του λαού της παραμένει.
- Πάνω από 36% του κυρίαρχου εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας βρίσκεται ακόμα υπό παράνομη στρατιωτική κατοχή από την Τουρκία, με την παρουσία χιλιάδων βαριά εξοπλισμένων τουρκικών στρατευμάτων να καθιστούν το κατεχόμενο μέρος της Κύπρου, αναλογικά, μια από τις πιο στρατιωτικοποιημένες περιοχές του κόσμου.
- 200 000 Ελληνοκύπριοι, περισσότεροι από το ένα τρίτο του συνολικού πληθυσμού, οι οποίοι εκδιώχθηκαν βίαια από το κατεχόμενο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπου αποτελούσαν το 70% περίπου του πληθυσμού, στερούνται ακόμα του δικαιώματος επιστροφής στα σπίτια και τις περιουσίες τους.
- Περισσότερα από 750 άτομα, πολίτες και στρατιώτες, είναι ακόμα αγνοούμενοι, καθώς η τουρκική πλευρά αρνείται να συνεργαστεί πλήρως για τη διακρίβωση της τύχης τους.
- Λιγότεροι από 400 Ελληνοκύπριοι και Μαρωνίτες, από τις 20 000 που αριθμούσαν

στο τέλος Αυγούστου του 1974, παραμένουν εγκλωβισμένοι στα χωριά τους, που είναι ακόμα υπό κατοχή, ζώντας υπό συνθήκες καταπίεσης και στέρξης.

- Ο δημογραφικός χαρακτήρας και η πληθυσμιακή ισορροπία της Κύπρου έχουν αλλοιωθεί, λόγω της παράνομης μαζικής μεταφοράς εποίκων από την Τουρκία στις κατεχόμενες περιοχές καθώς και της μετανάστευσης χιλιάδων Τουρκοκυπρίων από το νησί μετά την τουρκική εισβολή. Ως εκ τούτου, οι Τουρκοκύπριοι είναι σήμερα πολύ λιγότεροι από τα στρατεύματα και τους εποίκους από την Τουρκία, αποτελούν δηλαδή τη μειονότητα στις κατεχόμενες περιοχές.
- Συνεχίζονται ο σφετερισμός ελληνοκυπριακών περιουσιών με παράνομες ανοικοδομήσεις σε ελληνοκυπριακή γη και οι παράνομες πωλήσεις περιουσιών Ελληνοκυπρίων που εκδιώχθηκαν από τα σπίτια τους μετά την τουρκική εισβολή.
- Ανεκτίμητοι εκκλησιαστικοί και αρχαιολογικοί θησαυροί που ανήκουν στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά εξακολουθούν να κινδυνεύουν, ενώ πολλές εκκλησίες, μνημεία, κοιμητήρια και αρχαιολογικοί χώροι έχουν καταστραφεί, βεβηλωθεί ή λεηλατηθεί. Πολλά μνημεία στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου αποτέλεσαν εσκεμμένα στόχο μιας συνεχιζόμενης καταστροφής και περισσότερα από 60 000 πολιτιστικά αντικείμενα έχουν μεταφερθεί λαθραία και πωλούνται παράνομα στο εξωτερικό. Περισσότερες από 550 εκκλησίες και μοναστήρια έχουν λεηλατηθεί, καταστραφεί ή βεβηλωθεί και πάνω από 20 000 εικόνες, ιερά σκεύη, ευαγγέλια και άλλα αντικείμενα έχουν εξαφανιστεί. Οι εκκλησίες έχουν μετατραπεί σε τζαμιά, μουσεία, χώρους διασκέδασης, ξενοδοχεία, στρατόπεδα, αποθήκες, ακόμη και αχυρώνες, ενώ οι ανεκτίμητες εικόνες και τοιχογραφίες τους αφαιρέθηκαν και πωλήθηκαν παράνομα στο εξωτερικό.

Μια σειρά από ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και ψηφίσματα που υιοθετήθηκαν από άλλους διεθνείς οργανισμούς, αντανακλούν την παγκόσμια καταδίκη της τουρκικής εισβολής και τις συνακόλουθες επιθετικές ενέργειες εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μέσω των ψηφισμάτων απαιτείται, μεταξύ άλλων, η αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, η ασφαλής επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους και η διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων. Επιπρόσθετα, ζητείται ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων καθώς και ο σεβασμός της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου.

Στην απόφασή του για την 4η Διακρατική Προσφυγή της Κύπρου κατά της Τουρκίας στις 10 Μαΐου 2001, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε την Τουρκία για συνεχείς παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Η εν λόγω απόφαση ενισχύεται από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 12ης Μαΐου 2014, σύμφωνα με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η Τουρκία πρέπει να πληρώσει στην Κύπρο €30 εκατ. για την ηθική βλάβη που υπέστησαν οι συγγενείς των αγνοουμένων και €60 εκατ. για την ηθική βλάβη που υπέστησαν οι εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι της χερσονήσου της Καρπασίας.

Ένας νέος γύρος συνομιλιών για επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος άρχισε τον Σεπτέμβριο του 2013 και διεξήχθη, όπως όλοι οι προηγούμενοι γύροι, υπό την αιγίδα της αποστολής καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Σε αυτό το πλαίσιο, στις 11 Φεβρουαρίου 2014, οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων υιοθέτησαν Κοινή Δήλωση στην οποία, μεταξύ άλλων, επιβεβαιώθηκε η βάση της διευθέτησης, δηλαδή η διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και στις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου. Επιβεβαιώθηκε, επίσης, ότι η όποια διευθέτηση θα πρέπει να διασφαλίζει το κοινό μέλλον όλων των Κυπρίων εντός της ΕΕ.

Από τον Μάιο του 2015 μέχρι τον Ιούνιο του 2017, οι διαπραγματεύσεις προχώρησαν εντατικά και σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε σημαντικό αριθμό θεμάτων. Δυστυχώς, η Διεθνής Διάσκεψη για την Κύπρο, που διεξήχθη στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας (28 Ιουνίου – 07 Ιουλίου 2017) και επικεντρώθηκε κυρίως στα θέματα της ασφάλειας και των εγγυήσεων μετά τη διευθέτηση, κατέληξε χωρίς αποτέλεσμα, λόγω της επιμονής της Τουρκίας να έχει το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης στην Κύπρο, να διατηρήσει ένα αναχρονιστικό σύστημα εγγυήσεων και μόνιμη παραμονή στρατευμάτων στην Κύπρο μετά τη λύση.

Κατά την Άτυπη Διάσκεψη της Γενεύης, η οποία συνήλθε στις 27-29 Απριλίου 2021, προκειμένου να εξευρεθεί κοινό έδαφος για την επανέναρξη ουσιαστικών συνομιλιών με στόχο την εξεύρεση λύσης στο πλαίσιο των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών, των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, των συμφωνιών κορυφής, και των κατά καιρούς συγκλίσεων, η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεσία, περιφρονώντας τον Καταστατικό Χάρτη, τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του ΟΗΕ, αξίωσαν όπως η οποιαδήποτε διαπραγμάτευση θα έπρεπε να έχει ως προϋπόθεση την αναγνώριση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της τουρκοκυπριακής κοινότητας, με απώτερο στόχο την επίτευξη λύσης που θα βασίζεται στην αναγνώριση δύο κρατών. Μια αξίωση που δεν είναι μόνο ενάντια στο διεθνές δίκαιο και τους όρους εντολής του Γενικού Γραμματέα, αλλά και ξεκάθαρα αντίθετη στη βούληση του κυπριακού λαού.

Επιπλέον, η Τουρκία προχώρησε στη δημιουργία νέων τετελεσμένων στα κατεχόμενα εδάφη της Κύπρου, ανακοινώνοντας περαιτέρω παράνομες ενέργειες στα Βαρώσια, μια περιφραγμένη περιοχή της Αμμοχώστου. Αυτές οι ενέργειες, που αντιβαίνουν σε σαφή ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών που απαγορεύουν την αλλαγή στο στάτους κβο των Βαρωσιών, καταδικάστηκαν εκ νέου με Προεδρική Διακήρυξη του Συμβουλίου Ασφαλείας που εκδόθηκε στις 23 Ιουλίου 2021, η οποία ζητούσε την άμεση αντιστροφή όλων των παράνομων ενεργειών και τον πλήρη σεβασμό των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης των Βαρωσιών υπό τη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών.

Η προσήλωση του Γενικού Γραμματέα για επανέναρξη μιας ουσιαστικής διαπραγματευτικής διαδικασίας, η οποία θα οδηγήσει σε μια αμοιβαία αποδεκτή λύση στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, αντικατοπτρίζεται στον πρόσφατο διορισμό της κας Maria Angela Holguin Cuellar ως Προσωπικής του Απεσταλμένης. Η Κυπριακή Κυβέρνηση δεσμεύτηκε να στηρίξει την αποστολή της κας Holguin Cuellar, προσβλέποντας σε άρση του αδιεξόδου και επανεκκίνηση της διαπραγματευτικής διαδικασίας από εκεί που διακόπηκε στο Κραν Μοντανά το 2017.

**Μήνυμα του Προέδρου της Δημοκρατίας
κ. Νίκου Χριστοδουλίδη
με την ευκαιρία της 50^{ης} επετείου της τουρκικής εισβολής**

Η φετινή χρονιά σημαδεύεται δυστυχώς από ένα θλιβερό ορόσημο για την πατρίδα μας. Φέτος συμπληρώνονται πενήντα χρόνια από το τραγικό καλοκαίρι του 1974 που μοίρασε την Κύπρο, μαζί με τις ψυχές μας, στα δύο. Εκείνο το τραγικό καλοκαίρι που στιγματίσει τραγικά τις ζωές αλλά και το μέλλον της πατρίδας μας.

Συμπληρώνονται πενήντα χρόνια από την τουρκική εισβολή του Αττίλα στην Κύπρο, με όλες τις ολέθριες συνέπειες και τα τραύματα που αυτή επέφερε. Τον στρατό κατοχής, τις διχοτομικές γραμμές και τη μακροχρόνια διαίρεση του εδάφους και του λαού. Τις στυγερές δολοφονίες, τους βιασμούς, τον άδικο χαμό εκατοντάδων ανθρώπων μεταξύ αυτών και παιδιών, τον βίαιο ξεριζωμό χιλιάδων οικογενειών από τα σπίτια τους.

Πενήντα χρόνια αναζήτησης της τύχης των αγνοουμένων μας. Πενήντα χρόνια συνεχιζόμενης, παράνομης στρατιωτικής κατοχής πέραν του 36% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πενήντα χρόνια καταπάτησης και παραβίασης των θεμελιωδών ελευθεριών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων. Πενήντα χρόνια παράνομου εποικισμού, δημογραφικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής αλλοίωσης της κατεχόμενης μας γης. Πενήντα χρόνια, είναι πάρα πολλά.

Είναι καιρός για ειρήνη, για απελευθέρωση, για επανένωση του τόπου μας. Αποτελεί καθήκον και υποχρέωσή μας να κληροδοτήσουμε στα παιδιά μας μια ελεύθερη, επανενωμένη και ευημερούσα πατρίδα, κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου οι θεμελιώδεις ελευθερίες του ανθρώπου θα διασφαλίζονται και υποστηρίζονται, όπως γίνεται σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτό προστάζει το καθήκον μας απέναντι στους χιλιάδες ηρωικώς πεσόντες που βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή για την προάσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στους εγκλωβισμένους που παρέμειναν, παρά τις αντιξοότητες και τις συνεχείς προκλήσεις στα σπίτια τους.

Ως ο πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας που γεννήθηκε λίγους μήνες πριν την τουρκική εισβολή και μεγάλωσε στη de facto διαιρεμένη Κύπρο, όραμά μου είναι η επανένωση της χώρας μου και του λαού της, ώστε να μπορούμε όλοι να ζούμε σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας και ευημερίας. Αυτό το όραμα υπηρετώ από την πρώτη μέρα ανάληψης των καθηκόντων μου και σας διαβεβαιώ ότι θα συνεχίσω να εργάζομαι με διεκδικητικό ρεαλισμό, θάρρος και αποφασιστικότητα.

Στόχος μου δεν είναι άλλος από την επίτευξη μιας βιώσιμης και λειτουργικής λύσης διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως προβλέπεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και μέσα στο πλαίσιο των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτός είναι ο μόνος δρόμος για ένα ελπιδοφόρο μέλλον για εμάς και τα παιδιά μας, σε ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος με ουσιαστικό ρόλο και λόγο στις περιφερειακές και ευρωπαϊκές εξελίξεις, για μια πατρίδα χωρίς συρματοπλέγματα και στρατούς κατοχής.

ΓΤΠ 35/2024 - 15.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας